

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN !

A Fővárosi Ítéltábla dr. Kádár Ildikó ügyvéd által képviselt felperesnek a Bódog Ügyvédi Iroda által képviselt alperes ellen kártérítés megfizetése iránt indított perében a Fővárosi Bíróság 2011. február 1. napján kelt 6.G.40.418/2008/30. számú ítélete ellen az alperes részéről benyújtott fellebbezés folytán indult másodfokú eljárásban – tárgyaláson kívül – meghozta az alábbi

í t é l e t e t :

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 27.800,- (Huszonhétezer-nyolcszáz) Ft másodfokú költséget.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s

A peres felek 2005. július 1-jén szállítmányozási keretszerződést kötöttek, amelyben az alperes megbízásából a felperes cserepalettás fuvarfeladatok megszervezését vállalta úgy, hogy az alperes k. raktárából különböző németországi címzettekhez konzervárut fuvaroztatott. A címzettek az árut a palettával együtt lerakodták és a címzett által átadott cserepalettákat a fuvarozók visszaszállították az alpereshez. A felek rögzítették, hogy az alperes mint megbízó a felperest mint szállítmányozót írott megrendeléssel bízta meg, a szállításhoz szükséges fuvareszközt a szállítmányozó kellő időre a megbízó rendelkezésére bocsátja, a szállítóeszköz felszereltsége,

valamint karbantartása megfelel a hatósági előírásoknak. A felperes a fuvarmegbízás visszaigazolásában rögzítette, hogy a felrakáshoz hány db cserepaletta szükséges.

Mivel a peres felek között vita alakult ki a raklapok visszaadandó mennyiségével kapcsolatban, ezért az alperes a jelen eljárásban a 2008. február 2-án előterjesztett viszontkeresetében a felperest 890.240,-Ft kártérítés és annak 2007. május 1-től mint középárányos kezdő időponttól a kifizetés napjáig járó törvényes mértékű késedelmi kamata és perköltség megfizetésére kérte kötelezni a Ptk. 517. § (1) bekezdése alapján.

Arra hivatkozott, hogy a felperes visszaigazolta az egyes feladatok ellátására szóló megbízást, amelyek tartalmazták, hogy az áru felrakodásához a fuvarozónak hány db cserepalettát kell elhoznia a megbízó telephelyére. A megbízó telephelyén a rakodólap átvételéről jegyet állítottak ki, ez tartalmazta, hogy hozott-e a fuvarozó rakodólapot és milyen mennyiségben.

A peres felek 2007-ben egyeztettek és megállapították, hogy az alperes nyilvántartása szerint 428 db, míg a felperes nyilvántartása szerint 462 db rakodólap tartozása áll fenn a felperesnek. Az alperes a 428 db rakodólap vonatkozásában azt adta elő, hogy minőségi hiba miatt utasította vissza azokat, azaz nem vette át, átvétel hiányában a raklapok hiába maradtak a gyár területén, nem kerültek a tulajdonába.

A felperes az ellenkérelmében kérte az alperes viszontkeresetének az elutasítását és perköltségben történő marasztalását. Arra hivatkozott, hogy a szerződés szerint az árut raklapokkal együtt leszállította, a címzettek az árut a raklapokkal együtt lerakodták és amennyi raklap az adott fuvarhoz tartozott, annyi csereraklapot kellett visszaszállítani. Az általa megbízott fuvarozók csak annyi csereraklapot tudtak az alperesnek visszaszállítani, amit a németországi címzett nekik átadott.

A visszaszállítandó csereraklapok számát a megbízás és a visszaigazolás tartalmazta, de előfordult, hogy tényleges eltérő mennyiségű raklapos árut rakodtak fel az alperesnél. Ebben az esetben a visszaszállítandó raklap száma a nemzetközi fuvarlevélen szereplő tényleges mennyiséghez igazodott.

Saját kimutatása szerint 2007-ben az alperes áruval együtt összesen 2.351 db raklapot adott át, míg a fuvarozók által az alperesnek visszaszállított raklapok száma 2.321 db volt. Ebből az alperes minőségi kifogás nélkül 1.859 db-ot vett át, minőségi hiba miatt 462 db raklapot utasított vissza. Az alperes által minőségi hibásnak ítélt 462 db raklapból 223 db-nál az alperes a palettajegyen elismerte, hogy azok raktárában maradtak megőrzésre, 140 db paletta ugyancsak az alperes raktárában maradt, mert azokat a fuvarozó az alperesnél lerakodta, míg a fuvarozók által vissza nem szállított raklapok száma 99 db volt, amelyeket a németországi címzettek visszafuvarozásra nem adtak át és ezekkel kapcsolatban a fuvarozók fenntartást közöltek a nemzetközi fuvarlevélen.

Előadta továbbá, hogy azt ma már nem lehet megállapítani, hogy az alperestől átvett és a fuvarozók által az alperesnek visszaszállított raklapok között mutatkozó 30 db raklapnyi különbség pontosan melyik fuvarból eredt.

A Fővárosi Bíróság a 2011. február 1. napján kelt 6.G.40.418/2008/30. számú ítéletében az alperes viszontkeresetét elutasította és kötelezte, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 124.249,-Ft perköltséget.

Határozata indokolásában rögzítette, hogy a peres felek között a Ptk. 514. § (1) bekezdése szerinti szállítmányozási szerződés jött létre, amely a csereraklapokra vonatkozóan külön rendelkezést nem tartalmazott. T.R. és K.J. tanúk vallomásából egyértelműen az tűnt ki, és e tanúvallomásokat az alperes sem vitatta, hogy az alperes csak 2007. júniusában közölte a raklapokra vonatkozó minőségi követelményeit a felperessel, mint amelyeket az a fuvarozóval szemben érvényesíteni köteles. A felperes azonban e minőségi követelmények érvényesítésétől elzárkózott, azaz erre vonatkozóan a felek között megállapodás nem jött létre.

Az alperes arra hivatkozott, hogy a keretszerződés alapján adott eseti szállítmányozási megbízásaiban kikötötte, hogy a fuvarozó csereraklappal jelentkezzen felrakásra. A perben rendelkezésre álló dokumentáció e kikötések meglétét, azok felperesi visszaigazolását alátámasztotta. A felperes ezzel szemben arra hivatkozott, hogy a fuvarozó soha nem jelentkezett csereraklappal az alperes telephelyén, mert ténylegesen úgy történt a fuvarozás, hogy a felperes által kiállított fuvarozót az alperes megrakodta és az áruval együtt az alatta lévő raklapot is felrakta, majd a német címzettnek az árut a fuvarozó kiszolgáltatta és tőle visszaszállítandó raklapokat kapott, amiket leadott az alperesnél. Utalt arra, hogy a 3 x 33 db raklap vonatkozásában nemzetközi fuvarlevelekkel és a hozzá tartozó rakodási listával igazolta, hogy azok ki lettek szállítva a címzethez, ám a lerakodást követően ezekben az esetekben nem került sor a németországi címzett részéről rakodólaphoz a fuvarozó rendelkezésére bocsátására, ugyanakkor a fuvarozók a fuvarlevélén fenntartással éltek, így jelezték, hogy nem kaptak vissza raklapot.

M.P. és T.Z. érdektelen tanúk vallomásából az elsőfokú bíróság azt állapította meg, hogy a fuvarozók a németországi címzett által rendelkezésre bocsátott csereraklapokat szállították vissza az alperesnek. Amennyiben a címzett csereraklapot nem biztosított, akkor ezt a tényt a fuvarozó fenntartásként feljegyezte a nemzetközi fuvarlevélén. A tanúk vallomása igazolta azt is, hogy a fuvarozó a raklapot az alperes minőségi kifogásától függetlenül minden esetben lerakta az alperes telephelyén.

Mindezek alapján az elsőfokú bíróság azt állapította meg, hogy a felek közötti szállítványozási szerződésnek nem képezte részét az a kikötés, hogy a felperes által kiállítandó fuvarozó a felrakodás előtt csereraklapot szolgáltatson az alperesnek, mivel a felek közötti eseti megbízások alapján teljesülő szerződések ennek figyelmen kívül hagyásával valósultak meg és ezzel összefüggésben akkor az alperes egyetlen esetben sem támasztott kifogást, magatartásával elfogadta a visszaigazolt kikötéstől eltérően kialakított következetes gyakorlatot.

Az elsőfokú bíróság ezért úgy foglalt állást, hogy nem róható a felperes terhére, ha a fuvarozónak a címzett az áru lerakodását követően nem biztosított csereraklapot és e körülményt a fuvarozó a fuvarlevélre feljegyezte. Az alperes nem bizonyította azt sem, hogy az általa állított minőségi kikötés a peres felek közötti szerződés

részévé vált volna a perbeli időszakban, ezért az erre alapított kárigényét is elutasította, mivel a peres felek között nem volt vitás, hogy az alperes által kifogásolt minőségi raklapokat a fuvarozók ténylegesen az alperes telephelyén lerakodták.

Az alperes a keresetét a Ptk. 517. §-ába foglalt kártérítésre alapította, azonban a rendelkezésre álló dokumentumokból azt állapította meg, hogy az alperes azt sem bizonyította, hogy felszólította a felperest a fuvarozókkal szembeni kárigény érvényesítésére.

Azt a felperes sem tette vitássá, hogy a fuvarozók az alperestől 2.351 db raklapot vettek át és abból 2.321 db raklapot visszaszállítottak az alpereshez a lerakodást követően. A felperes ezzel kapcsolatban a visszaszállított raklapok körében számolta el a címzett által vissza nem adott, összesen 99 db raklapot is, amellyel összefüggésben az elsőfokú bíróság a felperes álláspontját osztotta. Ennek eredményeként 30 db raklapra vonatkozóan a felperes nem tudott elszámolni az alperesnek. Arra hivatkozott, hogy az iratokból már nem állapítható meg, hogy a differencia mely szállítással függhet össze.

Mindezekre tekintettel az elsőfokú bíróság megállapította, hogy a felperes 30 db raklap egyenértéke erejéig az alperessel szemben felelőssé vált. Mivel ezzel kapcsolatban az alperes bizonyította a viszontkereseti követelése jogalapját, ezért a felperes elévülési kifogását vizsgálta. A Ptk. 520. § (3) bekezdése szerint a szállítmányozási szerződés alapján támasztható igények egy év alatt elévülnek. Az elévülés kezdő időpontja az az időpont, amikor a küldeményt a fuvarozónak át kellett adni, ha pedig átadták, az az időpont, amikor a fuvarozó felelősségének elévülése megkezdődött. Az alperes felhívás ellenére sem igazolta, hogy kellő időben felszólította a felperest a fuvarozókkal szembeni fellépésre a hiányzó raklapok vonatkozásában, így az alperes nem bizonyította, hogy a követelés elévülése nem következett be, azaz a követelés bírói úton érvényesíthető maradt a felperesi kifogással szemben, ezért a viszontkeresetét e körben is elutasította.

Az elsőfokú bíróság ítélete ellen az alperes nyújtott be fellebbezést, amelyben elsődlegesen kérte annak megváltoztatásával a felperes viszontkeresete szerinti marasztalását; másodlagosan az elsőfokú bíróság ítéletének a hatályon kívül helyezését és az elsőfokú bíróságnak újabb eljárásra és újabb határozat hozatalára történő utasítását.

Arra hivatkozott, hogy a keretszerződések alapján a szállítmányozó a megbízó megrendelése szerint visszaigazolta a feladatok ellátására szóló megbízást. A fuvarmegbízási igazolások tartalmazzák, hogy az áru felrakásához a fuvarozónak hány db cserepalettát kell hoznia a megbízó telephelyére. A megbízó telephelyén rakodólap átvételi jegyet állítottak ki, melyek tartalmazták, hogy hozott-e rakodólapot a fuvarozó és hány darabot. A rakodólapoknak, csereraklapoknak olyan minőségűeknek kellett lenniük, hogy megfeleljenek az európai előírásoknak. A rakodólap minősítése során csak azt kérte, hogy a rakodólapok roncsolódástól és szennyeződéstől mentesek legyenek.

A becsatolt okiratokból megállapítható, hogy a fuvarteljesítéshez a fuvarozónak csere rakodólapot kell biztosítani az áru felrakásához és minden esetben meghatározásra került a rakodáshoz szükséges cserepaletta száma. A rakodólap

átvételi jegyek bizonyítják, hogy a fuvarozók ezen kötelezettségüket nem, vagy csak részben teljesítették és ebből ered a 428 db rakodólap hiány. Mivel a peres felek a rakodólap forgalmat összességében tartották nyilván nem egy-egy fuvarfeladathoz igazodóan, ezért a felperes elévülési kifogása jelen ügyben nem alkalmazható.

A felperes a fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú bíróság ítéletének a helybenhagyását és az alperes perköltségben történő marasztalását kérte.

Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság teljeskörűen és helyesen állapította meg a tényállást, abból helyes jogi következtetést vont le.

Előadta, hogy a peres felek közötti keretszerződés a palettákra vonatkozóan semmilyen előírást nem tartalmazott. A gyakorlat az volt, hogy a palettákat nem a k. felrakáshoz kellett vinni, hanem a németországi lerakótól kellett visszahozni, amely tényről okiratokon kívül egyrészt tanúvallomásokkal, másrészt ráutaló magatartással igazolta, mivel a felek közötti kapcsolat évekig így állt fenn.

Hangsúlyozta, hogy az alperes kizárólag a németországi címzetektől visszaszállított cserepaletták minőségét kifogásolta, emiatt élt reklamációval és nem a felrakáskor elmaradó paletták miatt. Az alperes németországi megrendelői az áru átvételét követően nem ugyanazokat a palettákat adták vissza a fuvarozóknak, amivel az árut az alperes átadta, hanem ugyanannyi darabszámú másik palettát. A visszaadott palettákra, azok minőségére a fuvarozóknak nem volt ráhatásuk, csak azt tudták visszaszállítani, amit az alperes vevői részükre átadtak. A felek között megállapodás arra nézve, hogy milyen minőségű palettát hozhatnak vissza a fuvarozók, nem volt, ilyet a felperes nem vállalt.

2007. május 28-i előkészítő iratában részletezte a felek közötti paletta elszámolásra vonatkozó tényállást, amelyből kiderült, hogy az alperes által állított 428 db rakodólap hiány nem felel meg a valóságnak, a palettákkal a felperes, a fuvarozók az alperes felé elszámoltak. Kérte, hogy ebben az előkészítő iratban foglaltakat a másodfokú bíróság vegye figyelembe.

Az alperes viszontkeresete jogalapjaként a Ptk. 517. §-ának (1) bekezdését jelölte meg, amely alapján a fuvarozóval szembeni igényérvényesítés előfeltétele, hogy a fuvarozó felelőssége a vonatkozó jogszabály alapján fennálljon, a fuvarozó saját tevékenysége során az alperesnek kárt okozzon. Mivel a jelen perbeli esetben az áru, azaz a paletta a fuvarozás során nem sérült, el nem veszett, abban hiány nem keletkezett, a felperessel és fuvarozókkal szemben semmilyen igényérvényesítésnek nincs meg az alapja. Sem a felperesi szállítmányozó, sem a fuvarozók saját tevékenységükkel az alperesnek nem okoztak kárt. Ezen túlmenően az alperes soha nem kérte tőle, hogy a palettákkal kapcsolatos igényét a fuvarozókkal szemben érvényesítse. Változatlanul fenntartotta azt az álláspontját is, hogy sem a fuvarozóval, sem a szállítmányozóval szemben nem érvényesíthető a fuvarozásra át sem adott dologból eredő hiány, és a nem a fuvarozás során keletkező minőségi hiba.

Az alperes fellebbezése nem megalapozott.

Az elsőfokú bíróság a viszontkereset elbírálása körében a tényállást helyesen állapította meg és érdemben megalapozottan utasította el az alperesnek a hibás teljesítésre alapított kártérítési igényét.

Az alperes a viszontkeresetében követelésének alapjaként a rakodólapok minőségi hiba miatti visszautasítását jelölte meg és 428 db rakodólap ellenértékéért 890.240,-Ft tőke és járulékai megfizetésére kérte kötelezni a felperest a Ptk. 517. § (1) bekezdés alapján.

Az elsőfokú bíróság helyesen állapította meg, hogy a peres felek közötti keretszerződés a csere raklapokra vonatkozóan semmilyen rendelkezést nem tartalmaz. A felperes által küldött megbízás visszaigazolásában a rakománynál minden esetben feltüntetésre került, hogy a szállítás fóliázva, palettán történik, a paletta darabszáma is szerepelt, továbbá az egyéb rovatban meghatározásra került, hogy a felrakáshoz hány db cserepalettára van szüksége, ami megegyezett az adott időpontban elszállítandó paletta darabszámával. Mindez azt támasztja alá az elsőfokú eljárásban meghallgatott tanúk vallomásai megerősítéseként, hogy a cserepalettákra vonatkozó megjegyzés a címzettől visszaszállítandó cserepaletták számát rögzítette és nem a felrakás időpontjában, az adott áru csomagolásához szükséges palettákat, mivel a rakományt minden esetben fóliázva, palettán kapta meg az árut ténylegesen fuvarozó.

A 462 db rakodólapból a rakodólap átvételi jegyek szerint 223 db paletta az alperesnél maradt. Ezen tényről az alperes a rakodólap átvételi jegyen tett nyilatkozatával elismerte. Az alperes az elsőfokú eljárásban azt sem vitatta, hogy további 140 db paletta az alperesnél maradt, annak ellenére, hogy ezek a rakodólap átvételi jegyen nem kerültek feltüntetésre.

A felperes a 99 db raklap vonatkozásában három fuvarlevéllel igazolta, hogy a fuvarozó ezen fuvarlevelekre fenntartást vezetett azzal kapcsolatban, hogy raklap nem került a részére átadásra a címzettekől.

Mindezekre tekintettel a felperest mint szállítmányozót nem terheli semmilyen felelősség azzal kapcsolatban, hogy az alperes a címzettekől 462 db raklapot nem kapott vissza.

A Ptk. 517. § (1) bekezdése szerint a megbízó igényeit a fuvarozóval szemben a szállítmányozó köteles érvényesíteni; felelős minden kárért, amely e kötelezettségének megszegése folytán a megbízót éri.

A törvényi rendelkezésből következően a felperes mint szállítmányozó az igényérvényesítési kötelezettségének egyrészt csak akkor tud eleget tenni, ha az alperes mint megbízó a fuvarozóval szembeni igényét ismeri, másrészt, ha az alperes mint megbízó a felperest mint szállítmányozót megbízza az igénye fuvarozókkal szemben történő érvényesítésére. A rendelkezésre álló iratok között azonban nincs adat arra vonatkozóan, hogy az alperes felhívta volna a felperest a fuvarozókkal szembeni, a raklapok hibás teljesítéséből eredő igényeinek érvényesítésére. Ezért amennyiben az alperest a raklapok minőségével

kapcsolatban 2007-ben mégis kár érte, azt a felperessel mint szállítványozóval szemben már nem érvényesítheti.

Az alperes viszontkeresetében annak ellenére, hogy elfogadta a felperesnek azon ellenkérelmét, hogy saját nyilvántartása szerint 462 db vonatkozásában jelzett az alperes felé hibás teljesítést, az alperesi követelés 428 db rakodólapra vonatkozott, ami azt jelenti, hogy a különbségként jelentkező 34 db-bal kapcsolatban igénye nem volt.

A felperes az ellenkérelmében maga ismerte el, hogy 30 db raklappal nem tud elszámolni, azt sem tudta megjelölni, hogy az melyik szállítással függhet össze. Mivel az alperes viszontkeresete ezekre a raklapokra nem terjedt ki, ezért az ezzel kapcsolatos elévülési kifogást sem kellett volna az elsőfokú bíróságnak vizsgálnia. Erre tekintettel a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítélete 7. oldalának utolsó bekezdését - az elévülési kifogással kapcsolatos megállapításait - mellőzte.

A fentiekre tekintettel a Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 253. § (2) bekezdése alapján - részben módosított indokolással - helybenhagyta.

Az alperes fellebbezése nem vezetett eredményre, ezért a Pp. 239. §-a alapján alkalmazandó Pp. 78. § (1) bekezdése szerint kell a felperesnek a másodfokú eljárás során felmerült költségét megfizetnie. A másodfokú bíróság az ügyvédi munkadíj mértékét a 32/2003. (VIII.22.) IM rendelet 3. § (5) bekezdése alapján mérlegeléssel állapította meg és azzal, hogy az összeg az általános forgalmi adót is tartalmazza.

Budapest, 2011. év július hó 11. napján

Dr. Mika Ágnes sk.  
a tanács elnöke

. Kurucz Zsuzsánna sk.  
előadó bíró

Dr. Tibold Ágnes sk.  
bíró

A kiadmány hitelül:

bírószági tisztviselő